

N:o 52.

Af herr **S. Söderberg**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående förslag till lagbestämmelser i fråga om skydd för det fria arbetsaftalet.

Det torde vara en känd sak, att förhållandet mellan arbetare och arbetsgifvare för närvarande icke är det allra bästa, åtminstone icke på alla platser. Orsakerna dertill kunna ju vara rätt många. Ibland kan man spåra dessa orsaker å arbetsgifvarnes sida, stundom å arbetarnes. Att särskildt förklara, hvar största felet ligger, har jag hvarken lust eller förmåga att ordra om. Det hör icke heller till den sak, hvilken jag nu särskildt vill framhålla.

Det är många arbetare, som betrakta det som ett tvång att behöfva ansluta sig till en fackförening. Dessa försaka gerna de fördelar, som dermed kunna vara förenade emot att vara fria män — bundna endast af det fria aftalet med sin arbetsgifvare. Men arbetareorganisationerna hafva utvecklat sig derhän, att det är förenadt med största svårighet för en sådan arbetare att erhålla arbete och undgå de obehag från kamraters sida, som deraf kunna följa. Likaså ha dessa organisationer framkallat många obehagligheter för arbetsgifvarne, då de icke sjelfva få underhandla med sina arbetare, utan ofta med för dem okända personer, som nu ofta sker vid arbetsnedläggelser. Friheten har härigenom lidit ett ganska betänkligt afbrott både för gifvare och tagare af arbete. Det patriarkaliska förhållandet dem emellan har efterträds af ett tillstånd af misstänksamhet,

hvarigenom båda parterna lida skada, och splitet mellan olika klasser hindrar samhällets lugna utveckling.

Att på lagstiftningsväg råda bot härför är nog en mycket vanskelig sak; men liksom det måste ligga den sanne fosterlandsvännen om hjertat att värna sitt land för yttre fiender, som hota dess frihet, så bör man ju använda de medel, som stå till buds, att motarbeta sådant inom våra gränser, som är egnadt att föra vårt frihetsälskande folk under träldomsok.

Hvad jag härigenom i all korthet velat anföra, är endast ett påpekande af nödvändigheten, att förhållandet mellan arbetare och arbetsgifvare på något sätt ordnas, att effektivt lagligt skydd beredes dem, som bedrifva handverks- eller fabriksrörelse, och samma skydd för de arbetare, som vilja arbeta, men icke vill ansluta sig till de socialistiska fackföreningarna.

Men det kan icke med fog begäras af enskild person, knappt af Riksdagens lagutskott, att föreslå några detaljerade bestämmelser i denna vidlyftiga och djupgående fråga, utan tager jag mig friheten föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, hvilka åtgärder i lagstiftningsväg kunna vidtagas för bevarandet af det fria arbetsaftalets hållande i helgd, och framlägga för Riksdagen förslag till lag, som afser skydd för arbetare, som ej vill tillhöra någon fackförening, samt skydd för arbetsgifvare, som hindras i sin handverks- eller fabriksrörelse af strejkande, som spionera omkring deras verkstäder.

Stockholm den 25 januari 1899.

Sam. Söderberg.